

آیات ایستادگی - قسمت ۱۱ (جهاد)

حجت الاسلام والمسلمین عبدالله حاجی صادقی

«بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ. الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ. الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنْ هَدَانَا اللَّهُ».

عرض شد که دنیا دار امتحان و آزمون است؛ دار روشن شدن باطن و حقیقت انسان هاست. برای این امتحان، خدا موادی دارد و به وسیله نعمت، نعمت و دیگر ابزارها امتحان می کند. اما مهم ترین ماده امتحانی خدا «جهاد» است.

جهاد یعنی گذشتن، جهاد یعنی ایثار. جهاد یعنی تلاشی که سه ویژگی در آن باشد. اولاً بدانیم جهاد فقط «قتال» نیست؛ بلکه جهاد اعم از قتال است. قتال و جنگ در میدان رزم، یکی از مصادیق جهاد است. هر تلاش فوق العاده ای در راه خدا جهاد است، به شرطی که سه ویژگی داشته باشد. اینکه ما حضور مردم در میدان ها و خیابان ها را جهاد می دانیم، به این دلیل است که هر سه ویژگی جهاد را دارد:

۱. **تلاش فوق العاده:** عمل جهادی، عملی است که همراه با تلاش فراوان باشد و یک حرکت عادی نیست.

۲. **در مقابل دشمن بودن:** عمل جهادی باید در برابر یک متجاوز و دشمن باشد. این حضورها جهاد است چون در برابر استکبار است. در جلسات قبل عرض کردم که باید دشمن را عصبانی کند و دشمن شکن باشد: «يَغِيظُ الْكُفَّارَ». عمل جهادی توأم با نفی استکبار، طاغوت و کفر است.

۳. **در راه خدا (فی سبیل الله) بودن:** نیت و هدف این حرکت باید فقط برای رضای خدا باشد.

جهاد مهم ترین امتحان است. در همین آیه «وَتِلْكَ الْأَيَّامُ نَدَاوَلَهَا بَيْنَ النَّاسِ» که می دانید بعد از جنگ احد نازل شد، مسلمانان گرفتار شک و شبهه شده بودند که: «عجب! خدا در بدر که ما جمعیتمان اندک تر بود و در غربت بودیم ما را پیروز کرد، چرا در احد کاری انجام نداد؟» خدا فرمود: «وَتِلْكَ الْأَيَّامُ نَدَاوَلَهَا بَيْنَ النَّاسِ» یک روز پیروزی است و یک روز شکست و سختی.

اما این ها هدفمند است. یکی از اهدافش این است که ببینم چه کسانی اهل ایمان واقعی اند. تعبیر قرآن این است: «وَلْيَعْلَمَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا». بعضی ها در شادی و پیروزی همراهند، اما در سختی ها همراه نیستند. خدا می گوید من می خواهم ببینم چه کسانی واقعاً اهل ایمانند.

در دو آیه بعد از آن، باز تکرار می‌کند. ببینید، این آیه برای مردم عزیز ما نوید بسیار زیبایی است؛ شما با حضورتان در میدان‌ها و تلاستان، برگه ورود به بهشت را دریافت کردید: «أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ وَيَعْلَمَ الصَّابِرِينَ». فکر کردید به راحتی وارد بهشت می‌شوید؟ برگه ورود و به تعبیر امروزی‌ها «ویزای ورود به بهشت»، جهاد و صبر بر جهاد است. مقاومت و ایستادگی در جهاد بسیار زیباست و ما باید این جهاد موجود را استمرار بخشیم.

پس جهاد مهم‌ترین ماده امتحانی است تا انسان‌ها آزموده و شناخته شوند. این در واقع صحنه‌ای است برای اینکه مؤمنان ممتاز از غیر آن‌ها تفکیک شوند. پس اولین عامل اینکه زندگی دنیا آمیخته به شادی و غم، سختی و آسانی، کامیابی و ناکامی، پیروزی و شکست، و شهادت و موفقیت است، این است که انسان‌ها آزموده شوند.

البته این به آن معنا نیست که خدا نمی‌داند و می‌خواهد علم پیدا کند؛ بلکه می‌خواهد حقیقت را «آشکار» کند. مثل معلمی که دانش‌آموزانش را می‌شناسد و می‌داند چه کسی قبول می‌شود و چه کسی مردود، اما نمی‌تواند بدون امتحان قضاوت کند و یکی را قبول و دیگری را رد کند. باید صحنه امتحان پیش بیاید تا فرد توانمند، توانایی‌اش را نشان دهد و فرد ناتوان نیز ضعفش را.

مردم عزیز! خوشا به حال شما که در این امتحان بزرگ قبول شدید. پیروزی شما همین است. بزرگترین موفقیت شما این است که در سخت‌ترین امتحان الهی نمره عالی گرفتید. کم نیست! این همه ایام، هر روز حضور، شهادت‌ها و تهدیدهای دشمن خبیث را می‌بینید اما محکم ایستاده‌اید. مبارک باد بر شما! تبریک بر شما این قبولی در این امتحان بزرگ الهی. خیلی‌ها رد شدند؛ در زمان پیامبر (ص) و اهل بیت (ع) خیلی‌ها در این امتحانات مردود شدند، اما شما مردم بی‌نظیر ما تو این امتحان قبول شدید.

خدا را شاکر باشید و همان‌طور که آیه اول بحث را خواندم، این توفیق را از خدا بدانید: «الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا». بگویید خدایا منت کش تو هستیم که به ما توفیق دادی در این امتحان سربلند باشیم؛ اگر تو نبودی ما به کجا می‌توانستیم برسیم؟ مؤمن هرچه توفیقش بیشتر می‌شود، تواضعش بیشتر و شکرش افزون‌تر می‌گردد، و نتیجه این شکر این است که: «لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ» (اگر شکرگزاری کنید، بر شما می‌افزایم).

مبارک باد بر شما این قبولی و اینکه با این پیروزی محبوب خدا شدید. ان شاء الله همه‌مان عاقبت‌به‌خیر باشیم.

وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.